

Litteratur.

Aug. Goll: Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916 i populær Fremstilling. — 190 Sider. — G. B. N. F.

Der er ikke Tvivl om, at denne lille Piece vil blive modtaget af Befolkningen som en Nødhjælp overfor det »opus«, der kaldes »Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916«, thi denne Lov er just ikke let for »Ikke-Jurister« at finde sig til Rette i. Og det vil blive nødvendigt for mange at gøre sig bekendt med den, thi denne nye Reform ændrer paa overordentlig mange Punkter ikke alene de gældende Retsregler, men ogsaa for en Del de gamle Jurisdiktioner og Embeder.

Byfoged Golls Bog egner sig fortræffeligt som Grundlag for et Kursus i samme Lov. I en let overskuelig og klar Fremstilling gennemgaar den først nogle Fællesbestemmelser for »Borgerlige Sager« og »Straffesager«, dernæst »den borgerlige Retspleje« og tilsidst »Strafferetsplejen«, og paa hvert Sted stilles de nugældende Retsregler op til Sammenligning med de nye, — en overmaade fortræffelig og belærende Fremgangsmaade.

Vi skal ikke komme nærmere ind paa en Kritik af Fremstillingen, hvad denne iøvrigt, saavidt vi kan skønne, heller ikke opfordrer til, men vil kun anbefale vore Læsere at anskaffe sig den og gennemse den inden det nu forestaaende Fællesmøde i Aarhus, hvor selve Forfatteren har vist Dansk Kvindesamfund den Imødekommenhed at ville tale om »Retsformen«. — F. —

Elna I. Panduro: Vore Drenges og Ynglinges seksuelle Opdragelse. — En Vejledning for Forældre og Lærere. 104 Sider. (Nordisk Sundhedsforlag. København.)

Der foreligger fra de seneste Aar tier et ikke helt ringe Antal af Piecer og Bøger, der paa forskellig Maade og ud fra forskellige Synspunkter afhandler seksuelle Forhold og giver Vejledning paa dette Omraade. Forf. nævner i en Litteraturfortegnelse en Del baade herhjemme fra og ude fra, og endda er denne Fortegnelse ikke fuldtallig. Det er aabenbart gaaet op for vor Generation, at tidligere Tiders Fortielse om disse Forhold har været til Skade for den opvoksende

Ungdom, og at ogsaa paa dette Omraade, — som paa saa mange andre, — er Kundskab og Oplysning det bedste Middel til Afhjælpning af Onder og til Værn mod Ulykker.

Forf. har ælt tidligere i 1913 udgivet en Bog om Pigers Opdragelse i seksuel Henseende (Det seksuelle Spørgsmaal i Hjem og Skole). I nærværende Skrift tager hun Sigte væsentligt paa Drenges Opdragelse i saa Henseende, og hun gør det paa en saare tiltalende og forstandig Maade. Efter et Forord, i hvilket hun omstændelig gør Rede for Skriftets Hensigt o. s. v., følger som Indledning 6 Kapitler om Planters og Dyrs Formering, der fremstilles udmærket overskueligt og levende, vel egnet, skulde vi tro, til at vække og tilfredsstille Børns Interesse for Emnet, saaledes at det naturlige ved Fremstillingen fuldstændig udelukker det pikante, der ellers i saa mange dagligdags Fremstillinger Børn sig imellem fremkalder lystne Forestillinger, der kun er af det Onde.

Derefter omtaler hun Kønsganerne hos Mennesket, dets Forplantning og Kønssdrift, Ungdomskamp og Fortielse, Kønssygdommene, Prostitutionen, Forlovelse og Ægteskab, Arvelighed o. s. v. og ender med et Tillæg om Selvsbesmittelse.

Vi skulde tro, at Forf. har løst sin Opgave paa en sund og naturlig Maade. Hun giver mange gode Raad til Forældre og Opdragere og mener ogsaa selv at have set gode Resultater af sin praktiske Virksomhed. Vi har kun meget faa Indvendinger mod hendes Fremstilling, om vi end ikke tror, hun hermed løser alle Vanskeligheder. Børn er nu engang saa forskellige, og der er jo altid den Fare, at, hvad der virker moralsk paa det ene Barn, kan komme til at skade et andet. Her maa i allerhøjeste Grad individualiseres.

Naar Forf. paa Side 38 siger, at der gennem Navlesnoren tilføres Fosteret baade Luft og Føde, kan dette let misforstaas eller forstaas i alt Fald ikke uden nærmere Forklaring; thi Luft i egentlig Forstand tiltrænger Fosteret jo aldeles ikke. Her menes naturligvis den Ilt, som igennem Moderens arterielle Blod tilføres Fosterets.

Paa Side 46 siges, at der er absolut intet hos Dyrene, som ligner de ædle og fine Kærlighedsfølelser, der

findes hos en Mand og en Kvinde, der elsker hinanden. Dette er vel nok i det store og hele rigtigt, men det er dog muligt, at vi ikke kender Dyrenes Forhold tilstrækkeligt paa dette Punkt. I alt Fald mindes Anm. at have set angivet, at for enkelte Dyrs Vedkommende findes der dog noget, der ligner dette Forhold, idet man har Eksempler paa, at et Dyr, der er berøvet sin Mage, ikke senere formåer sig med nogen anden. Her er sikkert meget endnu at undersøge og lære.

Bogen er skrevet i et klart og smukt Sprog og virker tiltalende ved sin høje Kultur. — F. —

Rosa Berg: En Tjenestepiges Erindringer. — 242 Sider. — G. B. N. F. København og Kristiania.

Hvis denne Bog virkelig, som den giver sig ud for, er skrevet af en forhenværende Tjenestepige, hvis dens Heltinde, Kulsjoverens Datter fra Korsør, ikke er et Skrivebordsprodukt af en socialt interesseret Forfatterinde eller en frisindet Frues velskrevne Indlæg i den standende Strid mellem Husfruer og Husassistenter, men hvis hun er den selvsamme Rosa Berg, som med saa meget ægte Indignation, isprængt med sprudlende Humor, fører os gennem Korsørpigens Vandre- og Tjenestear baade herhjemme og i Europas og Amerikas Storbyer, da maa man ogsaa indrømme, at der fra disse trykte Sider stiger en Anklage mod Samfundet, og de mange egenkærlige Hjem paa Livets Lysside, en Anklage, som vi Husmødre ikke kan skyde fra os med en Henviisning til vort eget og andre Husmødres ulastelige Forhold til de unge Piger, vi til forskellig Tid har haft i vort Brød. »En Tjenestepiges Erindringer« giver os ikke saa lidt Besked om, hvorledes det kan gaa til, at selv rettænkende, menneskekærlige Husmødre undertiden faar Utak til Løn af den Pige, de har vist idel Venlighed; den lærer os, at i de fleste Tilfælde er Skylden ikke at søge i vedkommende Piges daarlige og utaknemlige Karakter, men hos de Herskaber, som fik hende betroet, da hun som en nykonfirmeret Pige holdt sit Indtog i Tjenestepigens Verden, endnu kun halvt udviklet paa Sjæl og Legeme, og derfor udsat for at præ-